

ข่าว ปีที่ : ข่าวปีที่ 5 ฉบับที่ 12 ประจำเดือน 12 2545

หัวข้อข่าว : ระบบกลางการรับนิสิตนักศึกษา : เป็นแนวทางการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

รายละเอียด :

จากความพยายามของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการสอบเข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษามาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน ได้มีกรมวิชาการตลอดจนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเริ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดและร่วมมือกันเกี่ยวกับเรื่องนี้มากขึ้นตามลำดับ และสุดท้ายนายกรัฐมนตรีก็ได้เข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องนี้ด้วย โดยเฉพาะวันที่ 25 ธันวาคม 2545

ความเป็นธรรม ความโปร่งใส และคุณภาพเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งที่ผ่านมามหาวิทยาลัยทุกแห่งพยายามดำรงไว้และสังคมก็ให้การยอมรับสูงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

จากการติดตามเรื่องนี้ทั้งจากสื่อมวลชนและการเข้าร่วมประชุม ทบอ. ในบางครั้งเห็นว่ยังมีประเด็นสำคัญอีกบางประเด็น (ที่เป็นหลักการพื้นฐาน) ควรนำเสนอเพื่อความเข้าใจร่วมกันได้แก่

1. ข้อกำหนดที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาหรือสอบเข้าเรียนต่อระดับอุดมศึกษาตามข้อตกลงในที่ประชุม ทบอ. (12 ธันวาคม 2545) บางประเด็นยังสับสน ที่สำคัญคือ SAT กล่าวคือเราจะไม่นำ SAT มาใช้โดยตรง แต่จะพัฒนาแนวทางเป็นของเราเองโดยใช้ชื่อว่าศักยภาพในการเรียนระดับอุดมศึกษา (ศรอ.) ซึ่งจะไม่วัดด้านเนื้อหาวิชา แต่จะวัดศักยภาพที่ตกผลึกจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่ผ่านมา ทั้งนี้เพราะการใช้ SAT ในเมืองไทยมีข้อจำกัดหลายประการ

2. National Test เป็นส่วนหนึ่งของการวัด (ประกอบการประเมิน) ด้านเนื้อหาวิชาจากการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่กระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ) จะดำเนินการสอบรวมซึ่งก็คล้ายๆ กับระบบเดิมที่ทบวงมหาวิทยาลัยดำเนินการสอบกลาง (ไม่ใช่เรื่องใหม่ที่เพิ่มเติมเข้ามา) การมีข้อสอบกลางลักษณะนี้ก็เพื่อความยุติธรรมระดับหนึ่ง

3. ในการพิจารณาผู้สมัครเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายด้านตามวัตถุประสงค์หลักของการศึกษาหรือปรัชญาการศึกษานั้นคือ ต้องพิจารณาในมิติของความเป็นคนเก่ง (วิชาการ) และความเป็นคนดี มีความสุข (จิตใจ / อารมณ์ สังคม ความประพฤติ) หรือลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งนี้เพราะการศึกษามุ่งพัฒนาคนให้เจริญงอกงามรอบด้าน ไม่ควรเน้นหรือให้ความสำคัญเฉพาะวิชาการหรือความเก่งอย่างเดียวแล้วละเลยเรื่องความดี ในทางการศึกษามีความเชื่อว่าความงาม (สุนทรีย์) และความสุขเป็นพื้นฐานสำคัญของความดี (คุณธรรม จริยธรรม)

ในประเด็นที่กล่าวมานี้มีหลักการพื้นฐานสำคัญที่เกี่ยวข้อง 3 ประการ กล่าวคือ

- 3.1 ที่ผ่านมามีการจัดการศึกษาทุกระดับค่อนข้างขาดความเป็นรูปธรรมในการพัฒนาคนด้านความดีและความสุขของผู้เรียนที่เป็นระบบเชื่อมโยงกันในแต่ละระดับการศึกษา

- 3.2 การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะเป็นตัวกำหนดจุดเน้นของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (และประถมศึกษา) โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ในการสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ถ้ามหาวิทยาลัยเน้นการสอบเข้าเฉพาะวิชาการ (ความเก่ง) โรงเรียนก็จะให้ความสำคัญเฉพาะด้านวิชาการและอาจจะละเลยมิติของการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นคนดีได้ง่าย จะก่อให้เกิดผลกระทบต่างๆ ต่อสังคมตามมาโดยไม่รู้ตัว เช่น ประชากรขาดระเบียบวินัย (ไม่เคารพกติกา) เอาแต่ใจตัวเอง เป็นต้น

3.3 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 26 กำหนดว่า □ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อและให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย นั่นคือการกำหนดกรอบ / เกณฑ์การพิจารณา รับนิสิตนักศึกษาเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาที่ ทปอ. ได้กำหนดซึ่งประกอบด้วย 1) GPA 2) PR 3) ข้อสอบกลางระดับชาติดรรมกับวิชาเฉพาะ 4) ศักยภาพในการเรียนระดับอุดมศึกษา และ 5) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ นั้นย่อมเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

อนึ่งเรื่องความงาม ความดี คุณธรรม จริยธรรม หรือที่เรียกรวม ๆ ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่จะสะท้อนจากสมุดพกแห่งความดี ซึ่งเป็นมิติที่สำคัญของการศึกษานั้น ในกระบวนการศึกษาหรือพัฒนาตลอดจนการวัดและการประเมินผลจะแตกต่างไปจากกระบวนการและวิธีการทางวิชาการ ที่ประชุม ทปอ. มีมติที่จะทำงานเรื่องนี้นักต่อไป (รวมทั้งเรื่องศักยภาพในการเรียนระดับอุดมศึกษา)

4. มหาวิทยาลัยและทบวงมหาวิทยาลัยมีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาของการสอบเทียบ (ม.6) ได้แล้ว แต่ขณะนี้มิใช่โจทย์ใหม่เกี่ยวกับการกวดวิชา โจทย์ข้อนี้ต้องใช้เวลาในการหาคำตอบอย่างจริงจังร่วมกันกับกระทรวงศึกษาธิการต่อไปโดยการวิจัย เราไม่ควรด่วนสรุปว่าการกวดวิชามาจากสาเหตุของการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเพียงสาเหตุเดียว การเลิกระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยจะทำให้นักเรียนเลิกการกวดวิชาและนักเรียนจะไม่เครียด เพราะการสอบมากมายนั้นก็น่ารับฟังแต่ไม่ควรด่วนสรุป เพราะมีแง่คิดอีกหลายประเด็นที่ต้องได้รับการศึกษาในเชิงลึก

ในต่างประเทศบางประเทศเขาใช้ผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นเกณฑ์หลักได้ เนื่องจากคุณภาพของโรงเรียนมัธยมทั้งหมดอยู่ในระดับมาตรฐานเดียวกัน สำหรับเมืองไทยยังมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้ การปฏิรูปการศึกษาต้องหันมาสนใจเรื่องนี้อย่างจริงจังและเร่งด่วนด้วย

อีกประการหนึ่ง แต่ละมหาวิทยาลัยมีที่นั่งจำกัด ระบบการคัดคนเข้าเรียนตามจำนวนที่กำหนดยังจำเป็นอยู่ แต่เบ็ดเสร็จสุดท้าย นักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนแต่ละปีก็สามารถมีที่เรียน (ในสถาบันอุดมศึกษาทุกลักษณะ)
